

מתפרטמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

חוק שירות התעסוקה (תיקון), תשכ"ח-1968

1. אחרי סעיף 16 לחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959¹ (להלן - החוק העיקרי), יבוא:
"ממונים מרחביים 16א. (א) מינהלת השירות תמנה, באישור שר העבודה, ממונים מרחביים; המינוי יהיה לפי הכללים הקבועים למינוי עובדי המדינה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.
(ב) מינהלת השירות תקבע, באישור שר העבודה, את תחומי המרחבים וסמכויות הממונים המרחביים".
2. בסעיף 18 לחוק העיקרי, במקום "הסעיפים 16 ו-17" יבוא "הסעיפים 16, 16א ו-17".
3. האמור בסעיף 50 לחוק העיקרי יהיה סעיף קטן (א), ואחריו יבוא:
" (ב) לא הגיש ארגון מעבידים או ארגון עובדים רשימת מועמדים כאמור בסעיף קטן (א) (2) או (3), תוך חרשיים מהיום שבו נתבקש על כך מאת שר העבודה, רשאי השר למנות אדם לחבר ועדת המקצוע".
4. האמור בסעיף 59 לחוק העיקרי יהיה סעיף קטן (א) ואחריו יבוא:
" (ב) שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע בתקנות אגרה בעד בחינת מקצוע לפי פרק זה".
5. מי שערב תחילתו של חוק זה היה מתאם מחוזי באגף התעסוקה של משרד העבודה או עובד בלשכת מתאם מחוזי כאמור, רואים אותו מיום תחילתו של חוק זה כממונה מרחבי או כעובד השירות המועסק בלשכת הממונה המרחבי, לפי הענין, כאילו נתמנה לתפקיד זה לפי סעיף 16א לחוק העיקרי, ובלבד שניתנו לכך הסכמתו הוא והסכמת מינהלת השירות.

דברי הסבר

החוק המוצע בא לתקן בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, מספר תיקונים שנסיון הפעלתו של החוק מחייבים. ואלה עיקרי התיקונים, להוציא תיקונים פורמליים גרידא:
(א) שירות התעסוקה מושתת על לשכות עבודה הקשורות במישרין עם מינהלת השירות, בלי כל דרג ביניים. הגסיון הוכיח, כי מן הדין הוא שיוקם דרג ביניים על בסיס מרחבי, מאחר שקשה ביותר להבטיח שליטה ישירה של המינהלה על הלשכות שמספרן כיום עולה על 50. נתברר גם, שפתרון בעיות התעסוקה, בעיקר בתקופות מצוקה, אפשרי בעיקר על בסיס גיאוגרפי.

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 32.

מוצע אפוא להקים דרג ביניים מרחבי, שבראשו יעמדו ממונים מרחביים המתמנים על ידי המינהלה באישור שר העבודה ובהתאם לכללים החלים על מינוי עובדי המדינה (סעיף 1).

(ב) באגף התעסוקה של משרד העבודה קיימות לשכות מחוזיות, שבראשן עומדים מתאמים מחוזיים. עם הקמת המרחבים, מן ההכרח הוא למזג את התפקידים המקבילים הללו, כדי למנוע כפילות בפעולה.

מוצע להעביר את המתאמים המחוזיים ותכר עובדיהם ממשרד העבודה לשירות התעסוקה, ומי שערב תחילתו של החוק המוצע היה מתאם מחוזי, או עובד מעובדי לשכתו, יראו אותו מיום תחילתו של החוק המוצע, כאילו נתמנה כדין לממונה מרחבי בשירות התעסוקה, או עובד של השירות בדרג המרחבי, לפי הענין, הכל בתנאי שהושגה לכך הסכמת העובד הנוגע בדבר והסכמת מינהלת השירות (סעיף 5).

(ג) על פי החוק העיקרי, רשומים דורשי העבודה בלשכות על פי מקצועותיהם, והשתייכותו של המבקש למקצוע פלוני מוכרת לפי תעודת מקצוע. תעודות המקצוע ניתנות על פי המלצת ועדת המקצוע, המתמנית על ידי שר העבודה, והיא של שלושה חברים, שאחד מהם מתמנה מרשימת מועמדים המוגשת על ידי ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים באותו מקצוע, ואחד מרשימה שהוגשה על ידי ארגון המעבידים היציג באותו מקצוע. קורה לעתים, שהארגון הנוגע בדבר נמנע מהגיש רשימת מועמדים כנדרש, נמצא שאין אפשרות להקים ועדת מקצוע ומן הנמנע לספק תעודות מקצוע לדורשי שיהן.

מוצע אפוא להסמיך את שר העבודה למנות חבר בוועדת המקצוע על פי שיקול דעתו, כל אימת שהארגון הנוגע בדבר לא הגיש רשימת מועמדים תוך חדשיים מהיום שבו נתבקש להגיש (סעיף 3).

(ד) לשם בדיקת כשרו המקצועי של המבקש לקבל תעודת מקצוע מקיימות ועדות המקצוע בחינות במקצוע. אין בחוק הקיים כל סמכות לגבות אגרות בעד בחינות אלה. מלבד בעיה תקציבית גוררת העדר האגרה גם זלזול בעצם הבחינות.

מוצע כזה להסמיך את שר העבודה לקבוע בתקנות, באישור ועדת העבודה של הכנסת, אגרות בעד בחינה לקבלת תעודת מקצוע (סעיף 4).

מחפוטמת בזה הצעת חוק מטעם חברי הכנסת: **חוק לימוד חובה (תיקון מס' 4), תשכ"ח-1968**

חוק לימוד חובה (תיקון מס' 4), תשכ"ח-1968

תיקון סעיף 4

1. בסעיף 4 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949 —

(1) בסיפה לסעיף קטן (ב) (1), אחרי המלים "אלא אם יוכיח", יבוא "מעל לכל ספק";

(2) בסעיף קטן (ג), בסופו, יבוא "ומנהל מוסד החינוך ישלח אל הוריו של הילד או של הנער הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) (2) ויעביר העתק ממנה לרשות החינוך המקומית".

דברי הסכר

1. סעיף 4 (א) לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, מטיל על הורים אתה חובה לדאוג שילדיהם ילמדו באופן סדיר במוסד חינוך מוכר. לא למד ילד באופן סדיר, יהיה כל אחד מהוריו צפוי לעונש, אלא אם יוכיח כי עשה כמיטב יכולתו כדי שילדו ילמד כאמור. כדי להדגיש את חובות ההורה ולחייבו לנקוט בכל האמצעים האפשריים הדרושים להבטיח שילדו לא ייעדר מבית הספר מוצע, כי בתביעה נגד ההורה יוטל עליו להוכיח "מעל לכל ספק" כי עשה כמיטב יכולתו כדי שילדו ילמד באופן סדיר (סעיף 1 (1)).

2. הבאתם של הורים לדין מותנית במשלוח הודעה מוקדמת מאת מנהל מוסד החינוך שבו רשום הילד; אך אין בחוק הוראה מפורשת המחייבת את המנהל לשלוח הודעה כזו. על כן מוצע, כי בכל מקרה שהילד לא למד באופן סדיר יהיה המנהל חייב להודיע על כך להוריו. העתק מההודעה יישלח גם לרשות החינוך המקומית כדי שתוכל לעקוב אחרי התפתחות העניין ולפעול באמצעות השירות הסוציאלי שלה (סעיף 2 (2)).

ואלה הוראות סעיף 4 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, הנוגעות לחוק המוצע:

(א) הורים של ילד בגיל לימוד חובה, או של נער בגיל לימוד חובה אשר טרם השלים את החינוך היסודי, חייבים, כל אחד מהם, לדאוג לכך שהילד או הנער ילמד באופן סדיר במוסד חינוך מוכר.

(ב) לא למד הילד או הנער באופן סדיר במוסד חינוך מוכר, דינו של כל אחד מהוריו —

(1) על עבירה ראשונה — מאסר עד ארבעה עשר יום או קנס עד עשר לירות או שני הענשים כאחד;

(2) על עבירה נוספת — מאסר עד עשרים ושמונה ימים או קנס עד עשרים לירות או שני הענשים כאחד,

אלא אם יוכיח שעשה כמיטב יכולתו כדי שהילד או הנער ילמד כאמור.

(2) לא יובא אדם לדין לפי סעיף קטן זה, אלא לאחר שמנהל מוסד החינוך המוכר בו רשום הילד או הנער שלח לו בדואר רשום הודעה בכתב שהילד או הנער לא למד כאמור, ואף לאחר משלוח ההודעה לא למד הילד או הנער, כאמור, בזמן מן הזמנים; ולא יובא אדם לדין לפי סעיף קטן זה אלא לאחר שעברו שבעה ימים מיום משלוח ההודעה.

(ג) ילד בגיל לימוד חובה או נער בגיל לימוד חובה, הרשום במוסד חינוך מוכר, ובלו

סיבה מספקת —

(1) נעדר מלימודיו לעתים כה תכופות עד שלדעת מנהל מוסד החינוך יש בכך

משום הפרעה רצינית ללימודיו; או

(2) נעדר מלימודיו שבעה ימי לימוד רצופים,

רואים אותו כאילו לא למד במוסד החינוך באופן סדיר.

חברת הכנסת : רחל צברי

1 ס"ח תש"ט, עמ' 287; ס"ח תש"י, עמ' 126, עמ' 314; ס"ח תשי"ג, עמ' 140.